

Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)

(2005/C 164/03)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (COM(2004) 490 końcowy — 2004/161 (CNS));

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z 15 lipca 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję Prezydium Komitetu z dnia 15 czerwca 2004 r. powierzającą sporządzenie tej opinii Komisji ds. Zrównoważonego Rozwoju;

uwzględniając wnioski Drugiej Europejskiej Konferencji w sprawie Rozwoju Obszarów Wiejskich, która odbyła się w Salzburgu w dniach 12 — 14 listopada 2003 r.;

uwzględniając dokument Komisji Europejskiej pt. „Rozszerzona ocena skutków — polityka rozwoju obszarów wiejskich po 2006 r.”;

uwzględniając wkład Komisji ds. Zrównoważonego Rozwoju w opinię Komitetu Regionów w sprawie Trzeciego Raportu na temat Spójności (DI CdR 15/2004 rev.1);

uwzględniając swoją opinię w sprawie reformy Wspólnej Polityki Rolnej — CdR 66/2003 fin (1);

uwzględniając swój projekt opinii (CdR 255/2004 rev.1) przyjęty w dniu 9 grudnia 2004 r. przez swoją Komisję ds. Zrównoważonego Rozwoju (sprawozdawca: **Jan Pieter LOKKER**, Członek Rady Wykonawczej Prowincji Utrecht (NL, PPE),

przyjął następującą opinię na 58 sesji plenarnej w dniach 23-24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dnia 23 lutego).

1. Stanowisko Komitetu Regionów

1. Wstęp

1.1 Obszary wiejskie Unii Europejskiej charakteryzują się znaczną różnorodnością. Polityka rozwoju obszarów wiejskich powinna brać pod uwagę tę różnorodność i czuwać nad jej zachowaniem, nie zapominając przy tym o strukturze społecznej obszarów wiejskich i o środowisku naturalnym. Ożywiona wieś niesie korzyści nie tylko dla ludności wiejskiej, ale i dla całego społeczeństwa.

1.2 Polityka rozwoju obszarów wiejskich Unii Europejskiej powoli nabiera kształtu, będąc czymś więcej niż tylko zwykłym rozwinięciem polityki rolnej. Poza produkcją żywności gospodarka wiejska powinna objąć także i inne dziedziny z uwagi na malejące znaczenie gospodarcze rolnictwa na wielu obszarach wiejskich. Tylko w ten sposób europejska wieś będzie mogła zachować dynamikę na płaszczyźnie środowiskowej, gospodarczej i społecznej. Należy osiągnąć trzy cele: a) zapewnić ludności wiejskiej długoterminowe perspektywy poprzez tworzenie miejsc pracy, rozwój infrastruktury i dywersyfikację zatrudnienia na wsi; b) ukierunkować produkcję rolną na konsumenta, a nie na producenta, jak miało to miejsce w prze-

szłości; oraz c) należy poprawić jakość żywności oraz ochronę przyrody, pejzażu, środowiska naturalnego i wody.

1.3 W tym względzie ważne jest przyjęcie realistycznego podejścia. Oznacza to bycie świadomym roli, jaką odgrywa rolnictwo europejskie w konserwacji terenu oraz jakie byłyby skutki, jeżeli przestałoby ono odgrywać taką rolę, jeżeli do działalności rolnej i leśnictwa zastosowalibyśmy kryteria ekonomiczne sensu stricto. Dlatego też polityka rozwoju obszarów wiejskich nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać wszystkich problemów, wobec których stoją tereny wiejskie UE. W niektórych regionach problemy znacznie przekraczają zakres rozporządzeń i wymagają wspólnego finansowania z różnych funduszy. Koordynacja, na szczeblu regionalnym, pomiędzy polityką rozwoju obszarów wiejskich a polityką spójności jest zatem kwestią zasadniczą (2). Jednakże KR wzywa do przedkładania dodatkowych propozycji zapewniających większą komplementarność innych polityk wspólnotowych i krajowych z krajowymi politykami rozwoju obszarów wiejskich. Podobnie, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich należy sprawdzić pod kątem innych polityk w celu zapewnienia wzajemnie korzystnych celów.

(2) Zob. Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady ustanawiającego ogólne zasady dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, COM(2004) 492 końcowy.

(1) Dz.U. C 256 z 24.10.2003, str.18.

1.4 Konferencją salzburską (2003 r.) nadała nowego impulsu polityce rozwoju obszarów wiejskich. Komitet Regionów przyjmuje z zadowoleniem fakt, że wnioski z Salzburga zostały szeroko uwzględnione w rozporządzeniu. Zasadnicze pozytywne aspekty obejmują zastosowanie polityki rozwoju obszarów wiejskich we wszystkich regionach Unii, wraz z uproszczeniem jej wprowadzenia oraz kwestii finansowych. Komitet popiera również ustalenia w sprawie partnerstwa określone w art. 6 rozporządzenia. Sprawą bardzo ważną jest włączenie władz lokalnych i regionalnych do wszystkich faz polityki rozwoju obszarów wiejskich. Jest to najlepszy sposób, aby zapewnić w zainteresowanych regionach wprowadzenie rozwiązań prowadzących do wzmocnienia spójności ekonomicznej i społecznej, zarówno na poziomie poszczególnych regionów, jak też pomiędzy nimi i regionami sąsiednimi.

1.5 Poniższe uwagi odnośnie rozporządzenia należy widzieć w tym właśnie kontekście. Głównym priorytetem jest ustanowienie autentycznej prawdziwej polityki rozwoju obszarów wiejskich.

2. W kierunku wielosektorowej polityki rozwoju obszarów wiejskich ...

2.1 Komitet Regionów stwierdza z zadowoleniem, że Komisja zgodnie z art. 159 Traktatu, przeznacza dużą część Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) dla regionów nowego celu „Konwergencja”.

2.2 Komitet z zadowoleniem przyjmuje nowe ustawodawstwo w odniesieniu do polityki rozwoju obszarów wiejskich, ale ubolewa nad faktem, że w preambule do rozporządzenia jest ona pierwotnie postrzegana raczej jako polityka uzupełniająca i towarzysząca w stosunku do polityki rynkowej i polityki wspierania dochodów, a nie jako polityka autonomiczna. W tym samym kontekście pojawia się kwestia zapewnienia wystarczających środków budżetowych na prowadzenie ambitnej polityki rozwoju obszarów wiejskich.

2.3 Komitet Regionów potwierdza korzyści wynikające ze strategicznego podejścia do rozwoju obszarów wiejskich. Ważną kwestią jest niedopuszczenie do rozdrobnienia środków. Należy jednak zadać pytanie odnośnie wartości dodanej, jaką przyniosłaby strategia europejska. Strategie Lizbońska i Göteborgska, na równi z wnioskami z konferencji salzburskiej, definiują już wystarczające ramy na poziomie unijnym. Od Państw Członkowskich regionów i władz lokalnych zależy określenie znaczenia tych ram w odniesieniu do obszarów wiejskich i polityki rozwoju obszarów wiejskich. Jest to jedyny sposób na pogodzenie ze sobą sprzecznych celów, jakimi są, z jednej strony, zapewnienie bardziej strategicznego podejścia do polityki rozwoju obszarów wiejskich na poziomie unijnym, zaś z drugiej strony zachowanie wystarczającej elastyczności na poziomie krajowym, lokalnym i regionalnym.

2.4 Komitet Regionów z zadowoleniem przyjmuje propozycję, aby Państwa Członkowskie były zobowiązane do konsultowania się ze swoimi władzami regionalnymi i lokalnymi. Jednak Komitet wyraża zaniepokojenie odnośnie czasu, jakim dysponują Państwa Członkowskie na przygotowanie planów swoich strategii narodowych i programów rozwoju obszarów wiejskich. Komitet Regionów ubolewa również nad koniecznością przedłożenia planów strategii narodowych przed przesłaniem programów rozwoju obszarów wiejskich do Komisji Europejskiej, ponieważ oba te środki są ze sobą ściśle powią-

zane. Komitet Regionów proponuje przyjęcie tej samej procedury, którą stosuje się w przypadku polityki regionalnej, w związku z czym Państwa Członkowskie będą mogły przedstawić ramy strategiczne w samym czasie, co programy operacyjne (zalecenie nr 1).

2.5 Celem długoterminowym powinno być wprowadzenie jednolitego funduszu regionalnego, co zlikwidowałoby podział na finansowanie polityki rozwoju obszarów wiejskich i finansowanie polityki regionalnej. W przypadku każdego regionu jego zadaniem byłaby pomoc przy wykorzystywaniu szans i rozwiązywaniu problemów całego regionu na podstawie jednolitej spójnej strategii obejmującej całe terytorium regionu.

2.6 Polityka rozwoju obszarów wiejskich powstaje na podstawie jednego lub kilku programów rozwoju obszarów wiejskich. W wyniku analizy silnych i słabych stron danego regionu i/lub Państwa Członkowskiego, program rozwoju obszarów wiejskich wprowadza rozwiązania odpowiednie do potrzeb odnośnego regionu i/lub Państwa Członkowskiego. Działania te mogą pozostawać w sprzeczności z postanowieniami art. 16 rozporządzenia, który przewiduje minimalną wartość procentową wkładu Wspólnoty w realizację celów priorytetowych (15 % w przypadku osi I i III oraz 25 % w odniesieniu do osi II). Komitet Regionów opowiada się za potrzebą utrzymania równowagi w wydatkach na politykę rozwoju regionalnego. W ramach takiej optyki zalecane jest wyznaczenie minimalnego poziomu finansowania. Odnosi się to w szczególności do trzeciego celu priorytetowego, tzn. zachęcania do dywersyfikacji gospodarki regionów wiejskich. Z oceny różnych programów rozwoju regionalnego na lata 2000-2006 wynika, że właśnie ten składnik polityki rozwoju regionalnego jest najmniej zaawansowany. Niemniej przy alokacji środków na poszczególne priorytety powinno się również brać pod uwagę wnioski z analizy silnych i słabych stron przeprowadzonej w związku z powyższymi programami. Dlatego też Komitet Regionów prosi, aby w przypadkach uzasadnionych wspomnianą powyżej analizą stosować możliwość odejścia od wartości procentowych przewidzianych w art. 16 (zalecenie nr 3).

2.7 Zgodnie z tą samą logiką, alokacja środków nie powinna przeszkadzać w realizacji projektów, które mieszczą się generalnie w zakresie rozporządzenia, jakkolwiek z drugiej strony wykraczają poza zakres danego priorytetu. Jednakże art. 71 ust. 6 przewidujący, że dana operacja może być finansowana wyłącznie z tytułu jednej osi priorytetowej, wydaje się uniemożliwiać realizację powyższego celu. Dlatego Komitet Regionów proponuje odpowiednią zmianę tego artykułu (zalecenie nr 19).

2.8 Poziom szczegółowości tego rozporządzenia jest czasami zaskakujący, zwłaszcza w porównaniu z rozporządzeniami odnoszącymi się do polityki regionalnej. Właściwsze byłoby powierzenie odpowiedzialności za niektóre szczegółowe zagadnienia osobom zajmującym się opracowywaniem programów rozwoju obszarów wiejskich. Tak dzieje się w przypadku przepisu stanowiącego, że tylko małe i mikroprzedsiębiorstwa są uprawnione do otrzymywania pomocy w postaci środków na poprawę przetwórstwa oraz sprzedaży, przepisu zawartego w art. 50, według którego tylko jedno dziecko w rodzinie rolniczej jest uprawnione do otrzymywania pomocy na dywersyfikację oraz do maksymalnych kwot pomocy wspólnotowej wymienionych w załączniku nr 1.

2.9 Wśród wniosków z konferencji w Salzburgu znalazło się stwierdzenie, że, że ożywiona wieś jest równie niezbędna rolnictwu, jak rolnictwo konieczne jest do tego, aby wieś mogła żyć. Zasadniczą sprawą jest przywiązanie odpowiedniej wagi w programach rozwoju obszarów wiejskich do wspomagania młodych rolników przy podejmowaniu działalności. Obecnie nie istnieje żadna kompleksowa polityka obejmująca młodych rolników. Przykładem takiej polityki mógłby być pakiet startowy, który zawierałby wszystkie kwestie dotyczące przejmowania gospodarstw i pomocy nowym rolnikom przy podejmowaniu działalności, ujęte w jednym i tym samym projekcie.

2.10 Komitet Regionów przyjmuje do wiadomości wniosek mający na celu zaniechanie stosowania kryteriów socjoekonomicznych przy określaniu „obszarów dotkniętych szczególnymi przeszkodami poza obszarami górskimi” i uzależnienie podstawy naliczania dodatków od wypłat dokonywanych w ramach programów agrośrodowiskowych. Powody uzasadniające wniosek Komisji Europejskiej są oczywiste, niemniej Komitet Regionów wyraża zaniepokojenie co do możliwych skutków zmiany kryteriów dla gospodarstw z odnośnych obszarów. Jeśli okaże się, że ewentualne reperkusje będą poważne, być może udałoby się załagodzić je poprzez interwencję środkami innej polityki. Można przynajmniej rozważyć możliwość wprowadzenia okresu przejściowego dla stopniowego znoszenia pomocy dla rolników w strefach, które w niedalekiej przyszłości przestaną być nią objęte.

2.11 Komitet Regionów przyjmuje z zadowoleniem fakt, że obecnie osoby posiadające ziemię, a nie będące rolnikami, mogą również brać udział w rozwiązaniach agrośrodowiskowych. Podmioty te mogłyby stać się brakującym ogniwem w zarządzaniu ziemią, przy czym ma to dotyczyć całej ziemi na danym obszarze (a nie tylko ziemi rolnej). W tym względzie Komitet wyraźnie proponuje wprowadzenie innego systemu wypłat w ramach rozwiązań agrośrodowiskowych z uwagi na to, że obecny system, działający w oparciu o dodatkowe koszty i utratę dochodów w związku z przyjętymi zobowiązaniami, nie zawsze znajduje zastosowanie. Jednym z możliwych rozwiązań byłoby wypłacanie dodatku w zależności od rzeczywistej produkcji związanych z nią korzyści (zalecenie nr 8).

2.12 Rozporządzenie nie przewiduje dalszego przyznawania premii za podejmowanie rozwiązań agrośrodowiskowych, czyli możliwość podniesienia dodatku o 20 %. Nie jest to korzystna zmiana, zważywszy na zapotrzebowanie na takie rozwiązania i na ich wagę w zarządzaniu ziemią rolną. Komitet Regionów proponuje przywrócenie takiej premii (zalecenie nr 8).

2.13 Występują bardzo istotne różnice między krajami o dobrze rozwiniętym sektorze leśnym i krajami, w których jest on gorzej rozwinięty. Propozycje Komisji nie są wystarczająco elastyczne, aby przyczynić się do wzrostu zalesień w tych krajach, gdzie ich poziom jest niski. O ile nie zostaną wprowadzone zachęty finansowe z tytułu tych różnic, rozwój przemysłu leśnego w takich krajach stanie się zagrożony, zaś korzyści dla środowiska naturalnego będą utracone.

2.14 Co roku wielu rolników szuka pracy poza rolnictwem. W niektórych regionach zjawisko to może potęgować problem wyludniania się wsi. W uzupełnieniu działań na rzecz tworzenia miejsc pracy należy poświęcać uwagę przekwalifikowaniu zawodowemu rolników, a także możliwości uprawiania zawodu jako pracy w niepełnym wymiarze godzin (pół etatu).

Program rozwoju obszarów wiejskich musi zapewniać takie przekwalifikowanie oraz/lub pozwalać na uprawianie kilku rodzajów działalności zawodowej, w tym nawet zajęć poza rolniczych, szczególnie w regionach najmniej korzystających z pomocy w ramach funduszy strukturalnych (w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)). W przypadku regionów, które w większym stopniu korzystają z EFS, programy EFS powinny w sposób wyraźny przewidywać przekwalifikowanie i dywersyfikację zawodową rolników.

2.15 Obszary wiejskie Unii Europejskiej mają do zaoferowania wspaniałe dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe, które może odegrać kluczową rolę w dywersyfikacji gospodarki obszarów wiejskich. Jednakże umiejętność wykorzystania tych zalet przez lokalną turystykę w sposób zrównoważony i zapewnienie turystom obsługi na wysokim poziomie często napotyka na barierę w postaci ograniczonego zakresu świadczonych usług i/lub niedostatecznego rozwoju produktu. Dlatego też istotne jest, by uczynić szczególne odniesienie do szkoleń w ramach działań dotyczących turystyki w art. 52 rozporządzenia (zalecenie 12).

2.16 Kobiety odgrywają ważną rolę w dywersyfikacji gospodarki obszarów wiejskich, ale bardzo często napotykają na szczególne problemy, jak np. ograniczony dostęp do środków finansowych niezbędnych dla rozpoczęcia działalności gospodarczej. W opinii Komitetu Regionów, rozporządzenie powinno przyczynić się do zapewnienia większego udziału kobiet w gospodarce obszarów wiejskich (zalecenie nr 11). Nieocenionym narzędziem w dywersyfikacji gospodarki obszarów wiejskich jest również internet. Jednak wiele terenów wiejskich dysponuje ograniczonym dostępem do internetu, lub w ogóle jest pozbawiona takiego dostępu. Komitet przyjmuje z zadowoleniem wniosek Komisji, aby wykorzystać Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego do wyposażenia obszarów wiejskich w odpowiednią infrastrukturę w zakresie technologii informatycznych i komunikacyjnych, przyczyniając się w znacznym stopniu do zmniejszenia „przepaści informatycznej”. Rozwiązanie tego problemu na pewno poprawiłoby atrakcyjność wspomnianych obszarów dla nowych przedsiębiorstw i umożliwiło przedsiębiorstwom już istniejącym wejście na nowe rynki. W ramach EFRROW można byłoby przyjąć rozwiązania uzupełniające, które wchodziłyby w skład priorytetu zakładającego dywersyfikację obszarów wiejskich.

3. ... przy większym wsparciu dla rozwiązań na poziomie regionalnym ...

3.1 Komitet Regionów przywiązuje dużą wagę do udziału władz lokalnych i regionalnych w opracowywaniu i wdrażaniu planów rozwoju obszarów wiejskich, oraz uważa, że rola ta powinna znaleźć większe odzwierciedlenie w rozporządzeniu (zalecenie nr 13). Komitet Regionów nalega na to, aby narodowe strategie pozostawiały regionom wystarczający margines na zindywidualizowane rozwiązania, co umożliwi zaspokojenie potrzeb regionów i obszarów lokalnych (zob. również punkt 2.2). Komitet Regionów uważa, że jest rzeczą istotną, aby strategie te brały pod uwagę potrzebę zrównoważonego rozwoju przestrzennego w skali całego regionu. Nadmiar zaleceń dotyczących realizowanej strategii, czy to na poziomie wspólnotowym, czy narodowym, może być przeszkodą dla wprowadzenia regionalnych inicjatyw, dostosowanych do lokalnych możliwości i problemów.

3.2 Istnieje potrzeba zindywidualizowanego opracowywania programów, finansowania i monitorowania w zależności od rzeczywistych potrzeb. W tym kontekście dziwne jest, że Państwa Członkowskie opracowują programy rozwoju obszarów wiejskich na poziomie narodowym albo regionalnym. Należałoby raczej zostawić większe pole manewru w tej kwestii, w tym umożliwić łączenie programów regionalnych z programami narodowymi. Ponadto w państwach członkowskich o federacyjnej strukturze zarządzania w obecnym okresie finansowania istnieje możliwość przyjęcia przepisów narodowych, które następnie można wdrożyć do programów regionalnych (*zalecenie nr 2*).

3.3 Komitet Regionów popiera propozycję wprowadzenia w życie trzeciego priorytetu, najlepiej poprzez strategię rozwoju lokalnego. Niewątpliwie nowe rodzaje działalności gospodarczej mają żywotnego znaczenie dla terenów wiejskich, uzupełniając działalność rolną. Powinny być one jednak wprowadzane ostrożnie, tak, aby nie pogorszyć jakości obszarów wiejskich. W tym względzie Komitet Regionów podziela opinię wyrażoną przez Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny⁽¹⁾, zgodnie z którą istotne jest zapobieganie „miejsko-wiejskości” („rurbanisation”), czyli zastosowaniu tych samych rozwiązań w odniesieniu do obszarów miejskich i wiejskich. Dotyczy to z pewnością terenów wiejskich, które stają w obliczu presji ze strony miast, na których utrzymanie cech właściwych obszarom wiejskim jest niezwykle ważne dla jakości życia w strefach miejskich. Problemy napotymane w takich strefach, w tym związane z rolnictwem miejskim, wymagają podejścia diametralnie innego, niż podejście, jakie należy przyjąć w odniesieniu do problemów stojących przed bardziej odległymi obszarami wiejskimi. Rozporządzenie powinno potraktować tę kwestię odpowiednio szeroko.

4. ... i wyraźnie określoną rolę programu LEADER

4.1 Komitet Regionów przywiązuje dużą wagę do programu LEADER i ubolewa nad brakiem jasnego określenia jego roli w rozporządzeniu. Z jednej strony podejście LEADER zostało określone w art. 4.2 jako czwarty cel priorytetowy, zaś z drugiej strony jako metodologia wprowadzania rozwiązań przyjętych w związku z realizacją trzech pierwszych celów priorytetowych. Komitet Regionów nalega na przyznanie podejściu LEADER należnego mu miejsca, czyli osobnego priorytetu, o pozycji porównywalnej z programem Interreg w ramach polityki regionalnej. Włączenie podejścia LEADER do innych osi oznacza ryzyko utraty jego wyjątkowego charakteru i wartości dodanej. Komitet Regionów zwraca się w związku z tym do Komisji o zawarcie w rozporządzeniu szczegółów dotyczących przyszłej roli programu LEADER i jasne określenie jego pozycji jako odrębnego priorytetu.

4.2 W odniesieniu do wdrażania strategii lokalnych, art. 63, ust. 1 zdaje się wskazywać, że strategia ta powinna spełnić wszystkie cele związane z czterema osiami priorytetowymi. Jest to niezgodne z art. 62 a), mówiącym, że podejście LEADER ma być realizowane „w celu osiągnięcia celów jednego lub kilku spośród trzech priorytetowych osi...”. Komitet proponuje usunąć tę sprzeczność z rozporządzenia (*zalecenie nr 14*).

4.3 Komitet Regionów popiera propozycję mającą na celu przeznaczenie dla podejścia LEADER części finansowania ze środków UE dostępnych dla Państw Członkowskich, zgodnie z potrzebami dotkniętych regionów. Komitet Regionów przyjmuje także z zadowoleniem propozycję utworzenia europejskiej sieci na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. W tym względzie można byłoby wykorzystać doświadczenia związane z tworzeniem krajowych sieci LEADER. Jednakże Komitet Regionów przestrzega przed powtórzeniem niedopuszczalnych opóźnień we wprowadzaniu wspólnotowego Obserwatorium Obszarów Wiejskich (LEADER+), Europejskiego Obserwatorium w ramach inicjatywy LEADER (LEADER II) i wielu krajowych sieci LEADER. Od samego początku okresu obowiązywania tych programów Komisja Europejska oraz Państwa Członkowskie powinny potraktować priorytetowo utworzenie tych organów.

4.4 Komitet Regionów sprzeciwia się zarezerwowaniu istotnej części dostępnego budżetu dla tych Państw Członkowskich, które osiągnęły najlepsze wyniki w realizacji programów LEADER. Doprowadzi to prawdopodobnie do nadania priorytetu „łatwym” programom krótkookresowym, kosztem programów średnio- i długookresowych. Aby planowanie było wiarygodne, należy ustalić, jakie środki są dostępne w poszczególnych Państwach Członkowskich (*zalecenia nr 15 i 18*).

5. Wnioski

5.1 Komitet Regionów wyraża pogląd, iż zasadniczą sprawą jest, aby w okresie przejściowym pomiędzy obowiązywaniem programu 2000-2006 oraz programu 2007-2013 nie nastąpiło zakłócenie trwałości działań i rozwiązań. Należy więc aż do końca okresu zobowiązań finansowych zagwarantować utrzymanie finansowania środków wieloletnich uzgodnionych na poprzednim etapie, takie jak środki związane ze środowiskiem rolnym, będą finansowane oraz utrzymanie uzgodnionego poziomu uczestnictwa Wspólnoty (stopa współfinansowania). Aby zapewnić na nowym etapie skuteczność polityki UE w odniesieniu do obszarów wiejskich, Komitet Regionów popiera wnioski Komisji w sprawie budżetu w wysokości 88,75 mld euro (wyłączywszy modulację) na finansowanie polityki rozwoju obszarów wiejskich UE. Komitet Regionów stanowczo sprzeciwia się ponownemu przeniesieniu tej polityki, lub niektórych jej elementów na poziom poszczególnych krajów.

5.2 Komitet Regionów stwierdza, że zgodnie z projektem rozporządzenia, w dodatku do oceny ex ante, śródkresowej i ex post należy również składać ocenę roczną; zastanawia się jednak, jaka jest wartość dodana takiej oceny rocznej.

5.3 Rozporządzenie ma również na celu uproszczenie ustawodawstwa w tej dziedzinie. Dla oceny, czy cel ten został osiągnięty, zasadnicze znaczenie ma gruntowna analiza rozporządzeń wykonawczych. Z uwagi na doświadczenie swoich członków we wdrażaniu polityki w tej dziedzinie Komitet Regionów przyjąłby z zadowoleniem wniosek o przedstawienie swojej opinii w sprawie tych rozporządzeń.

⁽¹⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 30 czerwca 2004 r., NAT/243.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

Zalecenie nr 1

Artykuł 11a ust. 2

Propozycja Komisji	Poprawka KR
2. Każde Państwo Członkowskie przesyła do Komisji narodowy plan strategiczny przed przedłożeniem programów rozwoju obszarów wiejskich.	2. Każde Państwo Członkowskie przesyła do Komisji swój narodowy plan strategiczny i <u>plany regionalne przed lub jednocześnie z</u> przedłożeniem programów rozwoju obszarów wiejskich.

Uzasadnienie

Zmiana ta ma na celu uzgodnienie procedury przedkładania strategii narodowej i planów rozwoju obszarów wiejskich z procedurą przewidzianą przez rozporządzenie dotyczące polityki regionalnej. Zasada pomocniczości narzuca wymaganie, aby za strategię rozwoju wsi były odpowiedzialne władze terytorialne odpowiedniego szczebla zależnie od konkretnej sytuacji poszczególnych państw członkowskich.

Zalecenie nr 2

Artykuł 14 ust. 2

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Państwo Członkowskie może przedłożyć bądź to pojedynczy program dla całego swego terytorium bądź też program dla każdego regionu.	Państwo Członkowskie może przedłożyć bądź to pojedynczy program dla całego swego terytorium bądź też i/ lub po jednym programie dla każdego regionu. <u>Jeżeli programowanie ma miejsce na szczeblu narodowym i regionalnym, musi istnieć pomiędzy nimi wyraźna więź. Państwa Członkowskie mogą także przedłożyć do zatwierdzenia ogólne przepisy, które powinny być w całości albo w pewnym stopniu częścią składową programów regionów</u>

Uzasadnienie

Zmiana ta dałaby Państwom Członkowskim szersze pole manewru przy dostosowywaniu procesu programowania do własnych potrzeb.

Zalecenie nr 3

Artykuł 16

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Finansowy wkład Wspólnoty z tytułu każdego z trzech celów określonych w art. 4, pokrywa co najmniej 15% całego wkładu Funduszu do programu na rzecz osi priorytetowych I i II, określonego odpowiednio w sekcji I i III rozdziału I, tytuł IV i 25% całego wkładu Funduszu do programu na rzecz osi priorytetowej II, określonego w sekcji II rozdziału I.	Finansowy wkład Wspólnoty z tytułu każdego z trzech celów określonych w art. 4, pokrywa co najmniej 15% całego wkładu Funduszu do programu na rzecz osi priorytetowych I i II, określonego odpowiednio w sekcji I i III rozdziału I, tytuł IV i 25% całego wkładu Funduszu do programu na rzecz osi priorytetowej II, określonego w sekcji II rozdziału I. <u>Jeśli wnioski z analizy określonej w art. 15(a) będą wystarczająco umotywowane, możliwe jest odejście od stosowania wymienionych wartości procentowych.</u>

Uzasadnienie

Zmiana ta zapewniłaby władzom opracowującym programy rozwoju obszarów wiejskich większą elastyczność przy dostosowywaniu przydziału środków budżetowych na poszczególne rozwiązania do potrzeb programów.

Zalecenie nr 4

Artykuł 19 c) pkt. iii)

Propozycja Komisji	Poprawka KR
<p>Wsparcie ukierunkowane na konkurencyjność sektora rolnego i leśnego dotyczy:</p> <p>(...)</p> <p>(c) środków, których celem jest poprawa jakości produkcji i produktów rolnych poprzez:</p> <p>(...)</p> <p>(iii) wspieranie grup producentów w działaniach o charakterze informacyjnym i promującym produkty wytwarzane w ramach systemów jakości żywności;</p>	<p>Wsparcie ukierunkowane na konkurencyjność sektora rolnego i leśnego dotyczy:</p> <p>(...)</p> <p>(c) środków, których celem jest poprawa jakości produkcji i produktów rolnych poprzez:</p> <p>(...)</p> <p>(iii) wspieranie grup producentów <u>oraz organów zarządzających funduszami i systemami jakości, oraz stowarzyszeń międzysektorowych</u> w działaniach o charakterze informacyjnym i promującym produkty wytwarzane w ramach systemów jakości żywności;</p>

Uzasadnienie

Odnosi się to do zrzeszeń producentów w szerokim znaczeniu, zarówno produktów świeżych jak i przetworzonych. Są to organy zarządzające, w których uczestniczą zarówno producenci jak i/lub przetwórcy.

Zalecenie nr 5

Artykuł 27

Propozycja Komisji	Poprawka KR
<p>Artykuł 27Dodawanie wartości do pierwotnej produkcji rolnej i leśnej</p> <p>1. Wsparcia, o którym mowa w art. 19 lit. b) pkt. iii), udziela się na inwestycje, które:</p> <p>a) poprawiają całkowitą wydajność przedsiębiorstwa;</p> <p>b) dotyczą przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów objętych załącznikiem I do Traktatu, z wyjątkiem produktów rybnych, jak również produktów leśniczych, oraz</p> <p>c) spełniają normy Wspólnoty mające zastosowanie do właściwej inwestycji.</p> <p>W przypadku inwestycji dokonywanych celem dostosowania do norm Wspólnoty wsparcia można udzielać jedynie tym inwestycjom, które są dokonywane przez mikroprzedsiębiorstwa, jak wspomniano w ust. 2, celem dostosowania do nowowprowadzonej normy Wspólnoty. W takim wypadku można udzielić okresu karencji, nieprzekraczającego okresu 36 miesięcy od daty, w której dana norma zaczyna obowiązywać przedsiębiorstwo, celem spełnienia wymagań tej normy.</p> <p>2. Wsparcie na mocy ust. 1 ogranicza się do mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw w myśl zalecenia Komisji 2003/361/WE. W przypadku produkcji leśniczej wsparcie ogranicza się do mikroprzedsiębiorstw.</p> <p>Wsparcia nie udziela się przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w ratowaniu i restrukturyzacji firm znajdujących się w trudnej sytuacji.</p> <p>3. Wsparcie ogranicza się do maksymalnych wysokości ustanowionych w załączniku I.</p>	<p>Artykuł 27Dodawanie wartości do pierwotnej produkcji rolnej i leśnej</p> <p>1. Wsparcia, o którym mowa w art. 19 lit. b) pkt. iii), udziela się na inwestycje, które:</p> <p>a) poprawiają całkowitą wydajność przedsiębiorstwa;</p> <p>b) dotyczą przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów objętych załącznikiem I do Traktatu, z wyjątkiem produktów rybnych, jak również produktów leśniczych, oraz</p> <p>c) spełniają normy Wspólnoty mające zastosowanie do właściwej inwestycji.</p> <p>W przypadku inwestycji dokonywanych celem dostosowania do norm Wspólnoty wsparcia można udzielać jedynie tym inwestycjom, które są dokonywane przez mikroprzedsiębiorstwa, jak wspomniano w ust. 2, celem dostosowania do nowowprowadzonej normy Wspólnoty. W takim wypadku można udzielić okresu karencji, nieprzekraczającego okresu 36 miesięcy od daty, w której dana norma zaczyna obowiązywać przedsiębiorstwo, celem spełnienia wymagań tej normy.</p> <p>2. Wsparcie na mocy ust. 1 ogranicza się do mikroprzedsiębiorstw, <u>i małych i średnich przedsiębiorstw</u> w myśl zalecenia Komisji 2003/361/, a także do zrzeszeń sektora rolno-spożywczego. W przypadku produkcji leśniczej wsparcie ogranicza się do mikroprzedsiębiorstw.</p> <p>Wsparcia nie udziela się przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w ratowaniu i restrukturyzacji firm znajdujących się w trudnej sytuacji.</p> <p>3. Wsparcie ogranicza się do maksymalnych wysokości ustanowionych w załączniku I.</p>

Uzasadnienie

Analogicznie do sytuacji w innych funduszach strukturalnych należy zauważyć, że przemysł rolno-spożywczy dostarcza więcej miejsc pracy niż inne sektory produkcyjne.

Zalecenie nr 6

Artykuł 34

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Środki	Środki
<p>Wsparcie, o którym mowa w niniejszej sekcji, dotyczy następujących środków:</p> <p>a) środków ukierunkowanych na zrównoważone użytkowanie ziemi rolnej poprzez:</p> <p>i) dopłaty z tytułu przeszkód naturalnych dla rolników na obszarach górskich,</p> <p>ii) dopłaty dla rolników na obszarach z przeszkodami naturalnymi, innych niż obszary górskie,</p> <p>iii) dopłaty z tytułu programu NATURA 2000,</p> <p>iv) dopłaty agrośrodowiskowe oraz dopłaty z tytułu warunków utrzymania zwierząt,</p> <p>v) wsparcie dla inwestycji nieproduktywnych;</p> <p>b) środków ukierunkowanych na zrównoważone użytkowanie ziemi leśnej poprzez:</p> <p>i) pierwsze zalesienie ziemi rolnej,</p> <p>ii) pierwsze ustanowienie systemów agroleśniczych na ziemi rolnej,</p> <p>iii) pierwsze zalesienie ziemi nierolniczej,</p> <p>iv) dopłaty z tytułu programu NATURA 2000,</p> <p>v) dopłaty z tytułu środowiska leśnego,</p> <p>vi) przywrócenie potencjału produkcji leśnej oraz wprowadzenie działań zapobiegawczych,</p> <p>vii) wsparcie dla inwestycji nieproduktywnych.</p>	<p>Wsparcie, o którym mowa w niniejszej sekcji, dotyczy następujących środków:</p> <p>a) środków ukierunkowanych na zrównoważone użytkowanie ziemi rolnej poprzez:</p> <p>i) dopłaty z tytułu przeszkód naturalnych dla rolników na obszarach górskich,</p> <p>ii) dopłaty dla rolników na obszarach z przeszkodami naturalnymi, innych niż obszary górskie,</p> <p>iii) dopłaty z tytułu programu NATURA 2000,</p> <p>iv) dopłaty agrośrodowiskowe oraz dopłaty z tytułu warunków utrzymania zwierząt,</p> <p>v) wsparcie dla inwestycji nieproduktywnych;</p> <p>b) środków ukierunkowanych na zrównoważone użytkowanie ziemi leśnej poprzez:</p> <p>i) pierwsze zalesienie ziemi rolnej,</p> <p>ii) pierwsze ustanowienie systemów agroleśniczych na ziemi rolnej,</p> <p>iii) pierwsze zalesienie ziemi nierolniczej,</p> <p>iv) dopłaty z tytułu programu NATURA 2000,</p> <p>v) dopłaty z tytułu środowiska leśnego,</p> <p>vi) przywrócenie potencjału produkcji leśnej oraz wprowadzenie działań zapobiegawczych,</p> <p>vii) wsparcie dla inwestycji nieproduktywnych.</p> <p>c) <u>środków ukierunkowanych na propagowanie i ochronę systemów agroleśniczych, obejmujących:</u></p> <p>i) <u>wsparcie przeznaczone na ochronę i utrzymywanie systemów agroleśniczych;</u></p> <p>ii) <u>dopłaty z tytułu programu NATURA 2000,</u></p>

Uzasadnienie

Użytkowanie ziemi jest podzielone w rozporządzeniach europejskich na dwie kategorie: ziemi rolne i obszary leśne. Systemy agroleśnicze są to takie systemy, które łączą na tym samym kawałku ziemi krótkoterminową produkcję rolną czy hodowlaną z długofalową produkcją leśną (drewno, korek, działalność rekreacyjna oraz duża ilość korzystnych dla środowiska skutków ubocznych). Działalność agroleśnicza obejmuje szeroki zakres systemów produkcyjnych opartych na wielorakim typie użytkowania danego obszaru i na najlepszym wykorzystaniu synergii poszczególnych użytków. Wchodzi w to połączenie użytków, które korzystają na uzupełnianiu się drzewostanu i produkcji rolno-hodowlanej. Projekt rozporządzenia uznaje istnienie tego trzeciego rodzaju użytkowania ziemi, różnego od rolnictwa i leśnictwa. Wsparcie wspólnotowe jest jednak ograniczone do pierwszego ustanowienia systemów agroleśniczych. Niniejsze zalecenie dodaje pomoc na rzecz konserwacji i utrzymania systemów agroleśniczych.

Zalecenie nr 7

Artykuł 36

Propozycja Komisji	Poprawka KR
<p>Dopłaty z tytułu programu NATURA 2000</p> <p>Wsparcia przewidzianego w art. 34 lit. a) pkt. iii) udziela się corocznie oraz na hektar użytkowanego obszaru rolniczego w celu zrekompensowania poniesionych kosztów i strat z tytułu rezygnacji z dochodów wynikających z niedogodności na właściwych obszarach związanych z wykonywaniem dyrektyw 79/409/EWG i 92/43/EWG.</p>	<p>Dopłaty z tytułu programu NATURA 2000</p> <p>Wsparcia przewidzianego w art. 34 lit. a) pkt. iii) udziela się corocznie oraz na hektar użytkowanego obszaru rolniczego w celu zrekompensowania poniesionych kosztów i strat z tytułu rezygnacji z dochodów wynikających z niedogodności na właściwych obszarach związanych z wykonywaniem dyrektyw 79/409/EWG i 92/43/EWG oraz jako zachętę do zagospodarowania przyjaznego dla środowiska.</p>

Uzasadnienie

Związek rolnictwa i hodowli zwierząt ze środowiskiem oraz ich znaczenie dla ochrony fauny, flory i krajobrazu muszą zostać społecznie uznane. Nie można ich postrzegać tylko jako zadania dodatkowego, wykonywanego przy ograniczonych nakładach.

Zalecenie nr 8

Artykuł 37 ust. 4

Propozycja Komisji	Poprawka KR
<p>4. Dopłat udziela się corocznie i obejmują one dodatkowe koszty i straty z tytułu rezygnacji z dochodów wynikające z podjętego zobowiązania; w przypadkach, w których jest to konieczne, mogą one również obejmować koszty transakcyjne.</p> <p>We właściwych przypadkach beneficjentów wybiera się na podstawie procedury przetargowej z zastosowaniem kryteriów wydajności ekonomicznej, środowiskowej oraz wydajności związanej z warunkami utrzymania zwierząt.</p> <p>Wsparcie ogranicza się do maksymalnych wysokości ustanowionych w załączniku I.</p>	<p>4. Dopłat udziela się corocznie i obejmują one dodatkowe koszty i straty z tytułu rezygnacji z dochodów wynikające z podjętego zobowiązania; w przypadkach, w których jest to konieczne, mogą one również obejmować koszty transakcyjne.</p> <p>Dopłaty mogą zostać zwiększone o 20%, jako zachęta do udziału.</p> <p><u>Przy odpowiednim uzasadnieniu, Państwa Członkowskie mogą złożyć propozycje dotyczące innych programów pomocy.</u></p> <p>We właściwych przypadkach beneficjentów wybiera się na podstawie procedury przetargowej z zastosowaniem kryteriów wydajności ekonomicznej, środowiskowej oraz wydajności związanej z warunkami utrzymania zwierząt.</p> <p>Wsparcie ogranicza się do maksymalnych wysokości ustanowionych w załączniku I.</p>

Uzasadnienie

Biorąc pod uwagę porozumienia agrośrodowiskowe dotyczące zarządzania obszarami wiejskimi, warto utrzymać rozwiązania zachęcające do udziału w takich porozumieniach. Istotne znaczenie ma rozszerzenie podstawy naliczania pomocy z uwagi na fakt, że obecny system nie zawsze znajduje zastosowanie.

Zalecenie nr 9

Nowy artykuł 46a

Propozycja Komisji	Poprawka KR
	<p><u>Pomoc przeznaczona dla zachowania i poprawy jakości systemów agroleśniczych o znacznych walorach ekologicznych</u></p> <p>— <u>Pomoc przewidziana w art. 34 lit. c) pkt. i) udzielana jest rolnikom zobowiązującym się do prowadzenia i zarządzania gospodarstwami w sposób gwarantujący zachowanie i poprawę jakości systemów agroleśniczych o znacznych walorach ekologicznych, w tym w sposób szanujący jakość życia zwierząt</u></p> <p>— <u>Państwa Członkowskie przedstawią listę stref, które mogą być traktowane jako zawierające systemy o znacznych walorach ekologicznych</u></p> <p>— <u>Wartość pomocy jest ograniczona do wysokości przewidzianej w załączniku I.</u></p>

Uzasadnienie

Patrz uzasadnienie zalecenia 6.

Zalecenie nr 10

Nowy artykuł 46b

Propozycja Komisji	Poprawka KR
	<p><u>Dopłaty z tytułu programu NATURA 2000</u></p> <p><u>Pomoc przewidziana w art. 31 lit. c) pkt. ii) jest przyznawana corocznie na hektar gospodarstwa agroleśniczego osobom indywidualnym i stowarzyszeniom, aby zrekompensować im koszty związane z ograniczeniami użytkowania terenów wynikającymi w danej strefie ze stosowania Dyrektyw 79/409CEE i 92/43/CEE.</u></p> <p><u>Wysokość pomocy mieści się w granicach określonych w załączniku I.</u></p>

Uzasadnienie

Patrz uzasadnienie zalecenia 6.

Zalecenie nr 11

Artykuł 49 lit. a)

Propozycja Komisji	Poprawka KR
<p>Wsparcie, o którym mowa w niniejszej sekcji, dotyczy:</p> <p>a) Środków na rzecz dywersyfikacji gospodarki obszarów wiejskich obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) dywersyfikację na działalność nierolniczą, (ii) wsparcie dla tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw celem promowania przedsiębiorczości i rozwijania struktury gospodarczej, (iii) zachęcanie do działań związanych z turystyką, 	<p>Wsparcie, o którym mowa w niniejszej sekcji, dotyczy:</p> <p>a) Środków na rzecz dywersyfikacji gospodarki obszarów wiejskich obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) dywersyfikację na działalność nierolniczą, (ii) wsparcie dla tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw celem promowania przedsiębiorczości i rozwijania struktury gospodarczej, (iii) zachęcanie do działań związanych z turystyką,

Propozycja Komisji	Poprawka KR
(iv) ochrona, poprawa stanu i gospodarka dziedzictwem przyrodniczym, sprzyjające zrównoważonemu rozwojowi gospodarczemu.	(iv) <u>wsparcie dla szerszego udziału kobiet w gospodarce rolnej,</u> (iv) ochrona, poprawa stanu i gospodarka dziedzictwem przyrodniczym wiejskim (<u>przyrodniczym, historycznym oraz kulturowym</u>), sprzyjające zrównoważonemu rozwojowi gospodarczemu.

Uzasadnienie

Kobiety odgrywają ważną rolę w dywersyfikacji gospodarki obszarów wiejskich, ale bardzo często napotyka na szczególne problemy, jak np. ograniczony dostęp do środków finansowych. Poprawka ta ma na celu wsparcie rozwiązań pozwalających usunąć te przeszkody. Strategie rozwoju obszarów wiejskich wdrażane na mocy podejścia EFRROW nade wszystko z powodzeniem odnoszą się do dziedzictwa wiejskiego w jego najszerszym możliwym znaczeniu. Dziedzictwo historyczne i kulturowe, które stanowi troskę grup rozwoju obszarów wiejskich, musi zostać ujęte wraz z dziedzictwem przyrodniczym.

Zalecenie nr 12

Artykuł 52

Propozycja Komisji	Poprawka KR
<p>Zachęty do działalności w dziedzinie turystyki</p> <p>Wsparcie, o którym mowa w art. 49 lit. a) pkt. iii), obejmuje:</p> <p>a) małą infrastrukturę taką jak punkty informacyjne oraz oznaczenie miejsc turystycznych;</p> <p>b) infrastrukturę rekreacyjną udostępniającą obszary przyrodnicze oraz zakwaterowanie małopowierzchniowe;</p> <p>c) rozwijanie i wprowadzanie do obrotu produktów turystycznych związanych z turystyką obszarów wiejskich.</p>	<p>Zachęty do działalności w dziedzinie turystyki</p> <p>Wsparcie, o którym mowa w art. 49 lit. a) pkt. iii), obejmuje:</p> <p>a) małą infrastrukturę taką jak punkty informacyjne oraz oznaczenie miejsc turystycznych;</p> <p>b) infrastrukturę rekreacyjną udostępniającą obszary przyrodnicze oraz zakwaterowanie małopowierzchniowe;</p> <p>c) rozwijanie i wprowadzanie do obrotu, <u>w tym także przez internet</u>, produktów turystycznych związanych z turystyką obszarów wiejskich;</p> <p>d) <u>specjalistyczne szkolenie zawodowe kadr dla sektora turystyki w takich dziedzinach, jak obsługa klienta i rozwój produktu.</u></p>

Uzasadnienie

Obszary wiejskie mają do zaoferowania wspaniałe dziedzictwo przyrodnicze i inne atrakcje. Jednakże umiejętność wykorzystania tych atrakcji przez lokalną turystykę w sposób zrównoważony i zapewnienie turystom obsługi na wysokim poziomie często napotyka na barierę w postaci ograniczonego zakresu świadczonych usług i/lub niedostatecznego rozwoju produktu. Jakkolwiek art. 56 może zawierać odniesienie do „szkolenia zawodowego”, istotne jest aby uczynić szczególne odniesienie do szkolenia w ramach rozwiązania dotyczącego turystyki. Coraz więcej osób korzysta z internetu przy rezerwacji biletów na podróż, miejsc noclegowych oraz produktów związanych z wypoczynkiem i czasem wolnym, a także przy zasięgnięciu informacji. Mniejsi dostawcy usług agroturystycznych znajdują się w gorszej sytuacji, ponieważ brakuje im przeszkolenia i środków na zapewnienie rezerwacji i sprzedaży przez internet.

Zalecenie nr 13

Artykuł 58

Propozycja Komisji	Poprawka KR
<p>Lokalne strategie rozwoju</p> <p>Byłoby najlepiej, gdyby rozwiązania wymienione w art. 49 zostały wdrożone poprzez lokalne strategie rozwoju.</p>	<p>Lokalne strategie rozwoju</p> <p>Byłoby najlepiej, gdyby rozwiązania wymienione w art. 49 zostały wdrożone <u>przy aktywnym udziale władz lokalnych</u> poprzez lokalne strategie rozwoju.</p>

Uzasadnienie

Wiele rozwiązań wymienionych w art. 49 wchodzi w skład podstawowych obowiązków władz lokalnych. W przypadku realizacji poprzednich programach rozwoju obszarów wiejskich pozycja władz lokalnych ulegała marginalizacji i nie brały one bezpośredniego udziału w określaniu lokalnych strategii rozwoju. Zapewnienie aktywnego zaangażowania władz lokalnych w EFRROW umożliwi bardziej wszechstronne i spójne podejście do rozwoju wielu obszarów wiejskich. Brak wyraźnego odniesienia do władz lokalnych może zagrozić realizacji celów EFRROW.

Zalecenie nr 14

Artykuł 63 ust. 1

Propozycja Komisji	Poprawka KR
1. W przypadku wsparcia, o którym mowa w art. 62 lit. a), operacje w ramach strategii muszą wychodzić naprzeciw celom ustanowionym w niniejszym rozporządzeniu dla każdej z osi priorytetowych.	1. W przypadku wsparcia, o którym mowa w art. 62 lit. a), operacje w ramach strategii muszą wychodzić naprzeciw <u>jednemu lub więcej</u> celom ustanowionym w niniejszym rozporządzeniu dla każdej z osi priorytetowych.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 63 ust. 1 środki zastosowane w ramach podejścia LEADER muszą zaspokoić wszystkie cele rozporządzenia, co jest to sprzeczne z art. 62 lit. a). Niniejsza poprawka usuwa sprzeczność pomiędzy brzmieniem tych dwóch artykułów.

Zalecenie nr 15

Artykuł 70 ust. 2

Propozycja Komisji	Poprawka KR
3% ze środków finansowych, o których mowa w ust. 1, w kwocie 2,66 miliardów EUR po cenach z 2004 roku, przeznaczona się na rezerwę przewidzianą w art. 92.	3% ze środków finansowych, o których mowa w ust. 1, w kwocie 2,66 miliardów EUR po cenach z 2004 roku, przeznaczona się na rezerwę przewidzianą w art. 92.

Uzasadnienie

Nie ma sensu tworzenie rezerwy dla podejścia LEADER uzależnionej od osiągniętych wyników.

Zalecenie nr 16

Artykuł 71 ust. 4

Propozycja Komisji	Poprawka KR
Bez względu na górne granice wymienione w ust. 3, wkład Funduszu można zwiększyć o pięć punktów procentowych na programy regionów peryferyjnych oraz mniejszych wysp Morza Egejskiego.	Bez względu na górne granice wymienione w ust. 3, wkład Funduszu można zwiększyć <u>o pięć punktów procentowych na programy regionów do 85% wydatków publicznych na rzecz finansowania programów peryferyjnych oraz mniejszych wysp Morza Egejskiego.</u>

Uzasadnienie

Uznanie wyjątkowego oraz poważnego charakteru problemów rozwojowych Europy peryferyjnej, które znalazło wyraz w art. 299 ust. 2 Traktatu o WE (przyszły art. III-424), wzywa do szczególnego i właściwego zajęcia się tym problemem przez politykę rolną po roku 2006.

Zatem specyficzne problemy rolne w regionach peryferyjnych zasługują na większą pomoc niż inne rejony. Z tego powodu niezbędne jest utrzymanie poziomu pomocy, aby ogromne problemy strukturalne, wynikające głównie z odległości i izolacji, mogły zostać przezwyciężone z najlepszym możliwym skutkiem.

Zalecenie nr 17

Artykuł 87

Propozycja Komisji	Poprawka KR
1. Każdego roku, po przedstawieniu corocznego sprawozdania z realizacji, Komisja oraz Urząd Zarządzający badają główne wyniki poprzedniego roku zgodnie z procedurami, które zostaną określone w porozumieniu z Państwem Członkowskim oraz właściwym Urzędem Zarządzającym.	1. Każdego roku, p Po przedstawieniu corocznego sprawozdania z realizacji, <u>średniookresowej oceny w 2010 r.</u> Komisja oraz Urząd Zarządzający badają główne wyniki poprzedniego roku od początku okresu wdrażania programu zgodnie z procedurami, które zostaną określone w porozumieniu z Państwem Członkowskim oraz właściwym Urzędem Zarządzającym.

Uzasadnienie

Rozporządzenie ustala okres realizacji programu na siedem lat, co da Państwom Członkowskim możliwość wdrożenia w tym okresie narodowych strategii rozwoju obszarów wiejskich, biorąc pod uwagę wyznaczone cele. Realizacja tych programów na przestrzeni kilku lat ma istotne znaczenie dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich i osiągnięcia celów strategicznych. Z tego powodu proponowane rozporządzenie obejmuje okres dłuższy niż jeden rok.

W związku z tym nasuwa się pytanie, czy ma sens przeprowadzanie corocznych przeglądów programów, tym bardziej, że rozwiązania są nastawione na osiąganie trwałych celów. Nielogiczne byłoby wyciąganie wniosków odnośnie realizacji programu po upływie zaledwie roku. Bardziej celowe a jednocześnie wystarczające byłoby przeprowadzanie średniookresowej oceny realizacji programu pod kątem jej poprawy jej jakości. Coroczna ocena, ustalona we wniosku Komisji, jedynie zwiększyłaby niepotrzebną biurokrację i byłaby sprzeczna z celami prostego i przejrzystego programowania przy zachowaniu minimum wymogów biurokratycznych.

Zalecenie nr 18

Artykuł 92

Propozycja Komisji	Poprawka KR
1. Kwotę przeznaczoną na rezerwę, o której mowa w art. 70 ust. 2, wykorzystuje się do wsparcia wdrażania podejścia LEADER w programach.	1. Kwotę przeznaczoną na rezerwę, o której mowa w art. 70 ust. 2, wykorzystuje się do wsparcia wdrażania podejścia LEADER w programach.
2. Oceny wdrażania podejścia LEADER dokonuje się na podstawie obiektywnych kryteriów obejmujących:	2. Oceny wdrażania podejścia LEADER dokonuje się na podstawie obiektywnych kryteriów obejmujących:
(a) priorytet udzielony podejściu LEADER;	(a) priorytet udzielony podejściu LEADER;
(b) obszarowy zasięg podejścia LEADER;	(b) obszarowy zasięg podejścia LEADER;
c) etap osiągnięty we wdrażaniu osi priorytetowej LEADER;	c) etap osiągnięty we wdrażaniu osi priorytetowej LEADER;
(d) efekt wpływu na kapitał prywatny;	(d) efekt wpływu na kapitał prywatny;
(e) wyniki ocen średniookresowych.	(e) wyniki ocen średniookresowych.

Uzasadnienie

Artykuł ten jest zbędny, z uwagi na zniesienie rezerwy uzależnionej od wyników.

Zalecenie nr 19

Artykuł 71 ust. 6

Propozycja Komisji	Poprawka KR
<p>Operacja finansowana przez Fundusz nie korzysta jednocześnie w trakcie terminu kwalifikowalności z wkładu z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności bądź jakiegokolwiek innego instrumentu finansowego Wspólnoty. Wydatki współfinansowane przez Fundusz nie są jednocześnie współfinansowane za pomocą innego instrumentu finansowego Wspólnoty.</p> <p>Operacja może kwalifikować się do wkładu z Funduszu jedynie w ramach jednego programu rozwoju obszarów wiejskich na raz. Może ona być finansowana w ramach tylko jednej osi priorytetowej programu rozwoju obszarów wiejskich.</p>	<p>Operacja finansowana przez Fundusz nie korzysta jednocześnie w trakcie terminu kwalifikowalności z wkładu z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności bądź jakiegokolwiek innego instrumentu finansowego Wspólnoty. Wydatki współfinansowane przez Fundusz nie są jednocześnie współfinansowane za pomocą innego instrumentu finansowego Wspólnoty.</p> <p>Operacja może kwalifikować się do wkładu z Funduszu jedynie w ramach jednego programu rozwoju obszarów wiejskich na raz. Może ona być finansowana w ramach tylko jednej osi priorytetowej programu rozwoju obszarów wiejskich.</p>

Uzasadnienie

Wykreślone zdanie wykluczałoby projekty, które wykraczając poza zakres jednej osi priorytetowej jednocześnie mieszczą się w zakresie całego rozporządzenia.

Zalecenie nr 20

Załącznik I dotyczący artykułu 46a i 46b

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską

Brak.

Poprawka KR			
Art.	Przedmiot	Kwota w EUR lub stawka	
<u>46a ust. 3</u>	<u>Płatność maksymalna</u>	<u>200</u>	<u>Za hektar użytkowanego obszaru rolniczego</u>
<u>46b</u>	<u>Maksymalna płatność dla obszarów Natura 2000</u>	<u>200</u>	<u>Za hektar użytkowanego obszaru rolniczego</u>

Uzasadnienie

W celu zachowania spójności z nowym art. 46a ust. 1.

Bruksela, 23 lutego 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB